

Naša Domowina

Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Witajće na XIII. mjezynarodny folklorny festival - Witajšo na XIII. mjezynarodny folklorny festival - Welcome to the 13th international folklore festival 4. – 7.7.2019

Budźće wjeseli, hercy k nam du

Dźěći a šulerjo budu přěni, kiž zeznaja štwórtk, 4.7.2019 dopołdnja wukrajne skupiny na lětušim mjezynarodnym folklornym festivalu „Łužica“. Na samsnym dnju w 18 hodź. podadza so wukrajni hosćo na přěčah po Budyšinje: wot Póstoweho naměsta přez Lawske hrjebje a Bohatu hasu k Žitnym wikam.

Zahajenski galaprogram pokazaja ansamble štwórtk wot 19:30 hodź. na hłownym jewišću Němsko-Serbskeho ludoweho dźiwadła (NSLDŽ) w Budyšinje; kartki za njón předawaja so jenož w NSLDŽ. Nimo domoródných wuhotowarjow je so zaso rjad wukrajnych ansamblov přizjewił, tak z Ruskeje, Awstriskeje, Madžarskeje, Georgiskeje, Pólskeje, Peruwa, Boliwiskeje a Algeriskeje.

Pětk, 05.07.2019, jo Hochoza góscinafka festiwala. Pó zachopjeńku programa zeger 18:00 na głownem jawišću pši cerkwi mógu woglědarje wót zeger 19:00 na styrych buńskich dwórach mjezynarodnu folkloru dožywiš a regionalne kulinariske speciality wopytowaš. Pózdžej, zeger 23:00, slědujo „Hochoza special“ z kupku „NaUnd“. Zastup na městnje se plaši.

Sobotu a njedzelu su Chróscicy hosćiciel XIII. mjezynarodneho folklorneho festiwala.

W Chróscicach pokazaja na přikład sobotu wot 15:00 hodź. na jednym dworje wosebity program. Wón wobsahuje jónkrót-nu hudźbu, spěw, zwuk tradicionalnych

nastrojow a reje, kiž su do škitneje lisciny duchoweho kulturneho herbstwa UNESCO přiwzate abo su zapisane do liscinow krajow. Lětuše moto wosebiteho programa móhło rěkać, praji zamolwity za ekspozej a režiju Tomasz Nawka:

„Budźće wjeseli, hercy k nam du!“ Mjez druhim wustupja w nim skupina „Pherkhisha“ z Georgiskeje, kotrejež polyfone spěwanje ludži po wšěm swěće zahorja, z Peru skupina „Qhaswa“ z ritualnymi rejemi (Scissors dance), skupina „Bafopaz“ z Boliwiskeje z hudźbu a rejemi domoródnjeje Yampara-kultury z Južnych Andow, Madžarska rejowanska skupina

„Harruckern“, kotraž nam pokaza, kak so rejowanske tradicije w „rejowanskich domach“ (Táncház abo „dance-house“) dale dawaja, z Nepala skupina „Youth Creation Theatre and MN.desire.inc“ z rejemi, zwjazane z buddhistiskimi a hinduistiskimi tradicijemi, Folklorny ansambl Hradčanskich Chorwatow z Awstriskeje „Kolo“, kotrež nam swoje „kolo“ prezentuje.

Tohorunja sobotu w 15:00 hodź. wotewrja na nawsy wiki tradicionalneho rjemjesla a regionalnych produktow. Wot 15:30 slěduja programy lužiskich dorostowych skupin a w 17:00 hodź. předstajenje „Naša duša“ Serbskeho ludoweho ansambla.

Wot 19:00 hodź. witaja na šěsć dworach wopytowarjow na „Burske tradicije domoródnego regiona w běhu lěta“ z hudźbu, rejemi, spěwami a kulinariskimi specialitami. Džeń wuklinčiz z „Chróščan

specialitu“ – folkloru k rejowanju za kóždého. Njedzelu w 10:00 hodź. zetkaja so wěriwi na swjedžensku Božu mšu na swjedženskej łuce při pomniku. Wot 11:30 hodź. wotewrja tam wiki tradicionalneho rjemjesla a regionalnych poskitkow.

Swjedženski ćah wšitkich něhdže 700 wobdźělnikow mjezynarodneho folklorneho festiwala poda so wot 13:00 hodź. přez wjes na swjedženišćo, hdžež wustupja wot 14:00 hodź. lužiske folklorne skupiny. Finale festiwala z wuměskimi wjerškami z repertoira ansamblov zahaji so w 15:30 hodź. na swjedženišću. Organizatorjo přea wšěm wobdźělnikam a hosćom wjele wjesela.

Kartki za programy w Budyšinje a Chróscicach budu wot 6. do 28.6.2019 w předpředani na předań; w Hochozy so woni při wječornej kasy předawaja.

Mjez wuhotowarjemi lětušeho mjezynarodneho folklorneho festiwala budu ansamble z Ruskeje, Boliwiskeje, Madžarskeje, Algeriskeje a z Peruwa (wotlěwa).
Fota: ansamble

Na klawsurje su wobjadnali wuslědki WITAJ-ewaluacije

Kubljanje w serbskej rěcy jo tema wšych serbskich institucijow, wóno zaběra wucabnikow a wótkublarjow, žiśi, staršejšych, starkich a starki. Tola w tej chyli procowanja, tak su zwěsćili pši loňskej ewaluaciji Witaj-kubljanja w zakładnych šulach Dolnjeje Łužyce, njejsu te płody njasli, kenž su młoge wócalaki a kenž su trjebne za zachowanie aktiwnje nałożowaneje dolnoserbšćiny do pšichoda. Togodla a wótpowědujucy pšosbje lětosneje głowneje zgromažiny župy Dolna Łužyca jo Zwězkowe pšedsedařstwo Domowiny na swojom pósejženju dnja 15. februara wobzamknuło, w aprylu pšewjasć kublańsku klawsuru. Wótgłěd klawsury dejał byś, wuslědki Witaj-ewaluacije wobjadnaś.

Rěcny centrum WITAJ (RCW) jo klawsuru we wótgłosowanju ze župu Dolna Łužyca pšigótował a dnja 10. apryla we wěcejzaměrowej hali Dolnoserbškego gymnaziuma w Chóšebuzu pšewjadł. Pšepšosone su byli młoge, kenž se głownoamtski abo cesnoamtski na toś tom pólu angažěruju: župne pšedsedařstwo župy Dolna Łužyca, Zwězkowe pšedsedařstwo Domowiny, Serbska rada, Spěchowanske towaristwo za serbsku rěc w cerkwi, zagronite za serbske nastupnośi,

Serbske šulske towaristwo, Mašica Serbska, wše serbske institucije a redakcije w Dolnej Łužycy ako teke Institut za sorabistiku z Lipska. Wěcej ako 40 luži jo se na zarědowanju wobzěliło.

Zawježenje stej pódalej wjednik RCW w Chóšebuzu dr. Viktor Zakar, kenž jo pšedstajił wubrane rezultaty ewaluacije pórucenjow dolnoserbškich zakładnych šulow, a wjednica RCW dr. Beata Brězanowa, kenž jo powědała wó wuknjeńskem procesu a wobwliwujucych faktorach z pedagogiskego wida.

Pótom su se rozdžělili pšibytnje do pšě diskutijnych kupkow, aby jednotliwe aspekty intensiwnje rozpominali. To su byli:

1. Ewaluacija ako šansa!? Co trjebamy za efektiwne posrědnjanje a pšiswójenje dolnoserbškeje rěcy wót žiśownje až do 12. lětnika?
2. Kótare instrumenty a móžnośi maju serbske institucije za zarucenje kwaliti serbskeje wucby? Kótare dodatne rěcne rummy mógu wóni zwenka šule wutwórić? Kótare resurse stoje za to k dispoziciji a kótare dalšne su trjebne?
3. Co trjebamy za šyršu akceptancu serbskeje rěcy w towarinośi? Kak mógali se starješe ako multiplikatory zdobyś?

4. Kak dajo se zarucyś, až wukniki pó 10. lětniku resp. pó abiturje serbsku rěc na pšiměrjonem niwowje wobkněžyju?
 - a) Co móžo serbska towariność k tomu pšinosowaś?
 - b) Kótare ramikowe wuměnenja a spěchowanja trjebamy za to z boka statnych instancow?
5. Na zaklaže kótarych napšawow mógało pówołańske žěło w serbskich wobłukach za dorost atraktiwne byś?

Pšizamknuło jo se pšedstajenje wuslědkow diskutijnych kupkow. Pši tom su se pomjenili wšake aspekty rěcneje politiki Serbow. Pšibytnje su byli sebje wobjadne, až trjeba rěc wótpowědujuce wuměnenja, aby daleje wobstała. Až ma wóna daleje wobstaś, jo był konsens. Rěcny staw we Łužycy pak jo wjelgin rozdžělny. Segaj wót nałożowanja serbskeje rěcy na maminorěcny stawje w serbskich familijach až k žělnemu nałożowanju serbskeje rěcy pši nałogach a woplěwanju kultury.

Za toś te wšakorake stawy rěcnych zamóžnoścow jo trjebne rěcne planowanje, kótarež žiwa na wšakorake wuměnenja a rěc spěchuj.

Za wobjadnanje wuslědkow ewaluacije kšě pšibytnje dalšne zmakanje pšewjasć.

Staršiki wječor w Stróži

Na přeni staršiki wječor k temje „Dwurěčne kubljanje jako wužadnje – šansy a perspektiwy“ přeprasy Domowinska župa „Jan Arnošt Smoler“ Budyšin hromadže z Rěcny centrum WITAJ (RCW) dnja 13. měrca do Stróže.

Hižo wjacore lěta wjedu so rozmołwy, serbskorěčne kublańske poskitki w Malešan kónčinje zdžeržec a dale wutwarić. We WITAJ-pestowarni „K wódnemu mužej“ w Malešecach wuknu džěci po metodze imersije serbsce. Na zakładnej šuli w Barće poskića so serbsčina jako cuza rěc. A tež na wyšej šuli ma so po přečahu do Barta serbsčina po 2plus-koncepcje poskićec, kaž bě wokrjesny sejmik wobzamknył. Tutón proces chcemy přewodžec.

Po wjacorych rozmołwach dojednachu so zamołwići, w přenim rjedže staršich a swójbnych wo kublańskim puću informować, ale tež wučerjow, gmejnskich radžicelow a wšitkich, kiž w gmejnje bydla za temu sensibilizować.

Móžnośce nawuknjenja serbskeje rěcy wot pestowarnje, zakładneje šule, wyseje šule hač do gymnazija maja so pokazać. Runje,

Na staršiskim wječoru dnja 13. měrca w Stróži pola Malešec rozkladowaše Robert Jurleta wosebitosće rěcneho kubljanja pola džěci.

hdyž poskitki zdžěla na městnje w gmejnje samej eksistuja, měli so wužiwać. Zaměr bě, staršich přeswědčić, so za dwurěčne kublańske puć swojich džěci rozsudzić.

Dalše zarjadowanja ze samsnym zaměrom maja sčěhować.

Referentaj na tutym wječoru běštaj wjednica RCW dr. Beata Brězanowa, kiž přednošowaše wo koncepcje 2plus a

wo přewodze staršich z Witaj-džěćimi. Referent z Kompetencneho centruma za rěcne kubljanje w pestowarnjach w Sakskej, Robert Jurleta, rozkladowaše wosebitosće rěcneho kubljanja pola džěci. Po tym wuměnjachu sej přítomni nazhonjenja při kublańju swojich džěci w serbskej a němskej rěči. **Tekst a foto:**

Katja Liznarjec, regionalna rěčnica

Zhromadnje spominali

Pólscy weteranojo Druheje swětoweje wójny a dalši zastupjerjo z partnerskeho města Żary (Żarów) počsćichu dnja 28. apryla padłych pólskich wojakow při pomniku na Fulkec hórce w Chróscicach. Na spominanju wobdźělita so tež člonaj Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny Bjarnat Cyž a Marko Kliman (zady 1. a 2. wotprawa). B. Cyž mjez druhim praji: „Pomnik dopomina na surowu a nječłowjesku stawiznu časa drugeje swětoweje wójny a wosebje na zlóstnistwo, na bitwu, při kotrejž su njeličomni młodostni a mužojo II. pólskeje armije w boju wo swobodu a čłowjeskosć zahynili. Skutk a smjerc tutech našich słowjanskich bratrow njeměli ženje zabyć. Njesměmy mjelceć, dyrbymy ze stawiznow wuknyć a so wobarać, hdyž so njeskutki znowa stawaja.“

Foto: Clemens Škoda

Wuhódnoćenje našeho naprašowanja pokročuje

Hdyž wuhódnoćamy zašlu hłownu zhromadźiznu, kotraž wotmě so 30. měrca 2019 w Chróscicach, to rady naspominamy, zo je přednošk k wuslědkam loni pře-

wjedženeho Domowinskeho naprašowanja člonow wšitkich serbskich towarstwow a zwjazkow jara dobry wothlós měł. Dr. Judith Jahn z agentury z Lipska je delegatam a hosćom předstajiła, zjimała a pohódnoćila – takrjec z „widom wot wonka“ – wotmołwy 1160 ludźi, kotřiž su so na naprašowanju wobdźělili. Statistika wotmołwow je so we wosebitym čišću „Našeje Domowiny“

čo. 1/2019 a w interneće wozjewiła. Předsyda Domowiny Dawid Statnik je so zjawnje dżakował wšitkim, kiž su so na naprašowanju wobdźělili, je přihotowali a přewjedli.

Naprašowanje je so přewjedło na zakładze wobzamknjenja hłowneje zhromadźizny Domowiny z lěta 2017 a móže so lětsa wotličić jako spjelnjeny nadawk? Haj a ně. Šěrime wuslědky. Kak je hódnoćimy? Kotre konkluzije wotwodźamy?

Jara mamy witać přiiklad, kaž je Nowy Casnik w swojim wudaću z dnja 9. meje 2019, we wobšěrnišim nastawku „Někotare suže, až distanca k bazy jo pšeliš wjelika“

fakty z wuwjedženjow dr. Jahn na hłownej zhromadźiznje a publikowaneje dokumentacije wuslědky naprašowanja swojemu čitarstwu zbližił.

Statistika wotmołwow wopodstatnja z ličbami, zo přihtosuje zjawnosć čezišćam Domowinskeje dźělawosće. „Hłós luda“, cyle wosobinske mjenjenje naprašowaných, pokaza so čućiwy we wotmołwach na wotewrjene prašenja w naprašniku, z kotrymiž

mamy so hišće rozestajeć:

To potrjechi wotmołwy na prašenja: Što sej na Domowinje wažiče, što wam w njej pobrachuje? Čehodla byšće člonstwo swojim přecelam a druhim Serbam njedoporučať? Što byšće činili, hdy byšće był předsyda Domowiny?

Wuběrk za zjawnostne a lobbyjowe dźěło, kotremuž předleža wšitke te wotmołwy na wotewrjene prašenja, je sej za wuhódnoćenje postajił čezišća, zo by jim

Zetkanje ze županami a předsydami sobustawskich towarstwow a zwjazkow

Předsyda Domowiny Dawid Statnik zetka so dnja 11.04.2019 w Domowinskim domje we Wojerecach ke kóždolětnemu wuradźowanju ze županami a předsydami sobustawskich towarstwow Domowiny.

W srjedžišću lětušeho zetkanja stejachu slědowace wobsahowe wobłuki: wuhódnoćenje 19. hłowneje zhromadźizny Domowiny a dźělawosć w dobjě 2019-2021 na zakładze nowych dźělowych směrnicy Domowiny, dalši wobchad z wuslědkami naprašowanja člonow serbskich towarstwow a zwjazkow, prócowanja Domowiny na polu strukturneje změny we Łužicy kaž tež naprašowanja župow a sobustawskich towarstwow/zwjazkow Domowiny na třěšny zwjazk.

Mjez druhim namjetowaše so klawsurne posedženje Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny k wuslědkam lonišeho naprašowanja člonow serbskich towarstwow a zwjazkow.

Dale běchu sej přitomni přezjedni, zo ma so Serbski dom w Budyšinje dale profiłowac jako srjedžišćo Serbow a jich župow, towarstwow a zwjazkow. **Werner Sroka**

přirjadował jednotliwe mjenjenja. Kóžde z napisanych wjac hač 3000 mjenjenjow a nastorkow wuběrk wobkedźbuje, hač saha direktnje do dźělawosće třěšneho zwjazka abo ju tangěruje.

Mjenjenja a nastorki rjadujemy tuchwilu po kriterijach:

- što su naše nadawki a
- kak je spjelnime,
- što je zamołwity a
- što njeje w našej zamołwitosći.

To je jedna forma předdźělow, kotruž móže wuběrk spjelnić a tež rady spjelnja. Konkluzije z naprašowanja sformulować a rozsudzić ma wolene zastupnistwo – Zwjazkowe předsydstwo Domowiny.

Zwjazkowe předsydstwo je dnja 17. meje namjetej wuběrk za zjawnostne a lobbyjowe dźěło slědowało, tutón wuběrk nachwilnje ze zastupnikami wšitkich wuběrkow Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny zesylnić. Rozšěrjene wuběrk ma naćisnyć plan naprawow, potajkim konkluzije z naprašowanja. Zwjazkowe předsydstwo pak měło w klawsurnym posedženju naćisak diskutować a plan wobzamkněć. Po nim jednajo budžetaj – toho so nadźijam – gremij a baza so čím wědomišo bližić.

Marka Cyžowa, předsyda wuběrka za zjawnostne a lobbyjowe dźěło

Z 19. hłowneje zhromadźizny Domowiny / Von der
19. Hauptversammlung der Domowina am 30. März in Crostwitz

Zasadźmy naše mocy zhromadnje a jednotnje

Wjes Chrósćicy bě dnja 30. měrca hosćielka 19. hłowneje zhromadźizny Domowiny. Na njej zeńdže so 151 delegatow ze wšěch župow a čłonskich towarstwow, zo bychu wo wuslědkach skutkowanja Domowiny w zaštymaj lětomaja nadawkach přichodneju lět diskutowali. Wažny dydk dnjowego porjada bě předstajenje hłownych wuslědkow lońšeho naprašowanja wšěch serbskich towarstwow a zwjazkow přez Lipšćansku wědomostnicu dr. Judith Jahn.

Dr. Jahn

Předsyda Domowiny Dawid Statnik witaše mjez hosćimi społnomócnjeného zwjazkowego knježerstwa za prašenja wusylencow a narodne mjeńšiny dr. Bernda Fabritiusa, kiž džakowaše so wosebje wšěm čestnohamtsce džělacy m za jich wulki angažement. Slowa jimachu so dale sakski ministerski prezident Michael Kretschmer,

D. Statnik | M. Kretschmer | Dr. Fabritius

krainy rada wokrjesa Budyšin Michael Harig a wjesnjanaosta Chrósćic Marko Kliman, kiž je zdobom čłon Zwjazkowego předsydstwa Domowiny. Wón w swojich witanjich słowach mjez druhim praji: „Zetkamy so tu džensa w tej wsy, w kotrejž bu 10. meje 1945, dwaj dnjej po zakončenju Druheje swětoweje wójny, třěšny zwjazk znowa založeny. Chrósćicy pak nimaja jenož

tutoho datuma dla wosebity wuznam za Serbstwo. Myslimy jenož na zawrjenje našeje srjeźneje šule w lěće 2001. Běše to podawk, kiž je był za nas, tehdy młodostnych, kaž pozbudźacy signal za prawa serbskeho ludu zhromadnje wojować ... W zjawnym žiwjenju našeje gmejny a samo w gmejnskej radže so hač do džensnišeho konsekwentnje serbuje. Wšitke podložki za zhromadźizny so zeserbšća a w našej maćernej rěči přednjesu ... Na nas čaka mnoho nadawkow a wuzadanjow, jeli chcemy šansy, kotraž strukturna změna za naš region a za nas Serbow skića, wužić. K tomu trjebamy naše zhromadźene, naše jednotne mocy. Njebrojmy je njezamotwiće, ale zasadźmy je wšitcy zhromadnje a jednotnje na dobro našeho regiona, našeho ludu, na dobro našich džěćići.“

Krótku rozprawu wo skutkowanju zwjazkowego předsydstwa přednjese předsyda Domowiny Dawid Statnik. Při tym koncentrowaše so na tři hłowne tezy: škitanje rěčnych rumow, zwyżenje regionalnych poskitkow a podpěra wobstejacich strukturow narodneho skutkowanja, štož podkládže z přikładami ze župow a towarstwow. Wón džakowaše so čłonom Domowinskih cyłkow za jich njesprócnije džělo na najwšelakorjich polach. Wobšěrna pisomna rozprawa zwjazkowego předsydstwa, župow a towarstwow bě wobstatk delegatnych mapow.

Ze zajimom scěhowachu přitomni wuwjedženjam dr. Jahn k wuslědkam lońšeho naprašowanja. Wona mjez druhim zwěsći: Po mjenjenju wobdžělnikow na naprašowanju su hłowne nadawki Domowiny: hajenje rěče, kultury a nałožkow, politiske zastupnistwo serbskeho ludu a spěchowanje wuměny. Zwjazk wobhlada jako aktiwny, přewažnje wotewrjeny a podpěracy. Kritisce widži rjad wobdžělnikow wěstu njewuwaženosc mjez regionami a paruje bliskosc čłonow zwjazkowego předsydstwa k čłonom Domowiny. Tohodla doporuči wědomostnica, zwiski a syće zesylnić a na přikład tež socialne medije za dialog runje z młodostnymi wužiwać.

Mnozy wužichu składnosć, so w diskusiji slowa jimać. Temy běchu na přikład serbska

rěč a serbske šulstwo we wšěch regionach serbskeho sydlenkeho ruma, strukturna změna, starosc rjemjeslnikow wo dorost w swojich předewzačach, přichod Muzeja Čišinskeho a wobdžělenje Serbow na europskich koparskich mišterstwach narodnych mjeńšin EUROPEADA 2020 a Serbski sejm.

Wjele přikleska žnějachu serbske młodžinske cyłki z Hornjeje Łužicy za čerstwu prezentaciju swjeho skutkowanja, při čimž tež na čěže pokazachu a Domowinu wo organizatorisku podpěru prošachu. Delegacija 19. hłowneje zhromadźizny Domowiny schwalichu nowe džělowe směrnicy za dobu hač do přichodneje hłowneje zhromadźizny w lěće 2021. Woni wzachu namotwu hłowneju zhromadźiznu župy „Jan Arnošt Smoler“ a Mačicy Serbskeje k wužiwanju Serbskeho doma w Budyšinje jako kulturno-politiski centrum Serbow na wědomje.

Po předstajenju zastupjerjow towarstwa z Łuchowa/Lüchow (Wendland) bu wony Wendischer Freundes- und Arbeitskreis e. V. jako asociěrowany čłon Domowiny přiwzaty. 19. hłowna zhromadźizna wuklinča z rejemi Serbskeho folklorneho ansambla Wudwor a serbskej hymnu.

M. Kliman

M. Cyżowa | J. Łuščanski | K. Šwjelina

Lětuša 19. hłowna zhromadźizna Domowiny, kiž bilancowaše dźěło přenjeje polojcy legislaturneje doby a schwali nadawki za přichodnej lěće, wotmě so dnja 30. měrca w „Jednoće“ w Chrósćicach. Fota: Jurij Helgest

Hłowna zhromadźizna – za a před kulisami

Do mojeho časa jako předsyda Domowiny sym w Serbskim ludowym ansamblu dźěłał mnohe lěta jako technikar. Běše wažne, wšitko dokładnje a derje přihotować, zo móhli so w prawym wokomiku wšitcy na tebe spuścić. Mnoho z tutech přidžělow njeje přihladowar ženje widžať.

Z hłownej zhromadźizny Domowiny je to podobnje. Hižo došlo do zarjadowanja přihotuje zarjad Domowiny swědomiče wšitke organizatorisce třebne wěcy. Zwjazkowe předsydstwo wobjednawa wšě třebne rozsudy a organizuje z pomocu wuběrkow a referentow rozprawu wo dźěle třěšneho zwjazka. Tež towarstwa a župy přidžěłaja z rozprawami wo swojej dźěławosći a pomhaja tak, wobšěrny wobraz dźěławosće Domowiny dokumentować.

Lětuša hłowna zhromadźizna bě – tak mnozy mjenjachu – derje přihotowana a tež po wobsahu derje zapožehana. Wězo namaka so wšudže naležnosć, kotraž móhła so polepšić.

Hač je to prašenje swójskeho přinoška kóždneho jednotliwca, mnóstwo witan-skich słowow, přihot rozsudow. Wšo to je wězo prašenje tež do přichoda, zo bychmy nazhonjenja při přihotach přichodnjeje „hłowneje“ wobkedźbowali. Wosebje jimacy běše za mnje lětsa wustup našeje młodžiny. Je to dopokaz, zo mamy angažowanu młodžinu, kotraž so gratu přima. Rysowanje wšelakorosće zajimow, wotpohladow a idejow bě přemóžace. Jich zhromadny signal, młodžinu nic zabyć, ale podpěrać, měli kruće do skutka stajić. Nade wšěm měli tři hesła lětušeje hłowneje zhromadźizny stać: rěčne rupy škitać, regionalnje skutkować, to wobstejace spěchować. Do dźěła zdar.

Dawid Statnik, předsyda

M. Maćijowa

Jan Nuk

Liza Meškowa | D. Statnik | W. Janhoefer

- ▶ <https://www.domowina.de/hsb/domowina/hlowna-zhromadizna/> (wobzamknjenja a cyłkowny film / Beschlüsse und Film der gesamten Tagung)
- ▶ <https://www.domowina.de/hsb/mediateka/nasa-domowina/> (dokumentacija wuslědkow naprašowanja / Ergebnisdokumentation der Befragung von Mitgliedern aller sorbischen / wendischen Vereine und Verbände)

37. sokołski wolejbulowy turněr wo pokal Domowiny

Krótko do napoř dźewjećich zahajichu zamołwići Serbskeho Sokola 2. měrca w Radworskej Slaviji nětko hižo 37. turněr wo pokal Domowiny z 15 mustwami. Woblubowany turněr startowaše w třoch stafłach ze stajnje pjeć cyłkami.

W stafli A nahromadźichu hrajerjo MSV Budyšin – lětsa k přenjemu razej pódla – najwjace dypkow a kwalifikowachu so tuž za finalne koło z dobyčerjomaj stafłow B a C. W tutymaj běše wukónc stajnje njesměrnje wuski. W stafli B přehra loňši dobyčer Bratrowstwo Róžant runje tak dvě sadźbje kaž wučerjo SGB. Róžeńčenjo pak mějachu tři małe dypki wjac na konće a tuž rěkaše za nich: finale! Cyle tak wusko drje w stafli C njebě, tam pak Serbski dom kaž tež mustwo z Radworja wobaj tež dvě sadźbje wotedaštaj. Serbski dom žnjeješe pak wjele wjac małych dypkow při hraču a tak bě tež třeci finalist jasny.

Po krótkej přestawce wuhrachu so na třoch hrajniščach potom kónčne koła ze stajnje třomi mustwami. Při tym so wukopa, zo bě to derje woleny system, wšako trjehichu w tutym wurunanym turněrje potom hišće raz cyłki z podobnym niwowom na so a tak nastachu znowa napjate duele.

W finalnym kole doby Bratrowstwo Róžant přenju sadźbu přećiwo MSV Budyšinej z 15:11, přehra pak druhu ze 10:15. Na to doby Serbski dom, kiž nastupi hłownje z hrajerjemi ST Marijineje Hwězdy, přećiwo MSV Budyšinej wobě sadźbje a hnydom po tym tež přenju přećiwo Róžantej. Zakitowar pokala zamó drje hišće druhu runje tak za sebje rozsudzić, tola na kóncu smědźachu hrajerjo Serbskeho domu trofeju, kiž přepoda znowa předsyda Domowiny Dawid Statnik, do wysokosće dźeržeć.

Facit: Turněr wuwije so k jara wurunanemu wubědžowanju. Tež w Radworju na ničim njepobrachuwaše. Hrajerki a hrajerjo móžachu w měrje na tribunach hram sčehować, hrajnišća same a wotstawk k susodnym polam su wulke doś. Wo čelne derjeměće starachu so wospjet wulkotnje dźeći a žony Mustwa 12/96 a powšitkownje knježeše zaso najlěpša nalada za ludowy sport. Wulka chwalba tuž Serbskemu Sokolej za znowa jara poradženy turněr!

Jurij Bjeńš

Kónčny staw:

1	Serbski dom Budyšin
2	Bratrowstwo Róžant
3	MSV Budyšin 04
4	Škit Budyšin
5	Mustwo z Radworja
6	SGB wučerjo
7	Mixery
8	Sokoł Budyšin
9	Skupina brodatych
10	Micki
11	Dwójna nula
12	Rapaki
13	SGB 12. lětnik
14	SJ Chrósćicy
15	Mustwo 1296

Impresije z 37. sokołskeho wolejbuloweho turněra wo pokal Domowiny dnja 2. měrca w Radworju / Impressionen vom diesjährigen 37. Volleyball-Turnier des Serbski Sokol am den Pokal der Domowina am 2. März in Radibor Fota: Tomaš Šolta

Powołanski přichod młodžiny

Što činić po tym, zo sy šulu zakónčiš? To je wjele młodostnym znate prašenje, z kotrymž maja so rozestajeć. Něchtóžkuli wě hižo wot džěćatstwa, kotre powołanje chce pozdžišo nawuknyć. Tola što, hdyž to njewěš?

Za to zhotowi kubłanska referentka za młodžinu w Hornjej Łužicy wukubłansku brošurku. W tutej předstaja so najwšelakoriše powołanja w zawodach a w zarjadach. Nimo prostych faktow w tabulce, kaž na přikład časoweho wobjima wukubłanja a wysokosće zastužby, předstaja někotři młodostni swoje powołanje sami, a to w formje interviewa. W tutym wujasnja mjez druhim, čehodla su so za powołanje rozsudžili a kak su swoje wukubłanske městno namakali. Młodostni wot wosmeho lětnika dóstanu móžnosć, při njerozjasnjenych prašenjach sami kontakt k předstajenym wosobam nawjazac a tak wjac wo wotpowědnym powołanju zhonić. Dale podadza so w brošurce powšitkowne informacije dokoławokoło wukubłanja, na přikład formy financelneho spěchowanja abo kak móže žiwjenjoběh za powabjenje wupadać.

Tež na prašenje „Hdže móžu so za wukubłanje powabić abo přez praktikum raz do powołanja počuchać?“ ma kubłanska referentka wotmołwu. Za to zhotowješe wona naprašnik a sčeleše jón zawodam a institucijam w serbskorěčnej Łužicy. Přidatnje bě přistup k naprašnikowej přez internetowu stronu Domowiny móžny. Wuslědk toho je přehlad zawodow a

institucijow, kotrež so přez praktikan-tow a motiwowanych wučomnikow wjesela. Praktikum tohodla, dokoł stwo-ri so z tym husto baza za pozdžiše wukubłanske abo džělowe městno. Nimo toho pomhaja tajke kontakty tež při namakanju wukubłanskeho městna.

Z brošurku stwo-ri so serbskorěčny poskitk za šulerjow. Woni dóstanu hruby přehlad, kotre powołanja su a na čo maja wokoło wukubłanja džiwać. To móže jim być pomoc při namakanju jich powołanja sonow. Wuńć ma brošurka w juniju 2019. Rozdžělić maja so tute w šulach a młodžin-skich klubach. Dale je planowane, brošurku jako pdf-ku na internetowej stronje Domowiny wozjewić.

Marija-Tereza Krawčic,
bywša kubłanska referentka Domowiny
za młodžinu w Hornjej Łužicy

Nowy člon Domowinskeje skupiny

Za čas jutrownych wikow w Brězowce dnja 14. apryla při wuzachu Floriana Kotisseka z Budyšina (srjedža) jako noweho člona do Domowinskeje skupiny Brězowka. Wutrobne zbožo-přeća k tutomu krokej wuprajištej jem-u předsydka skupiny Arite Krautz a moderatorka jutrownych wikow Nadine Pötschke (wotlěwa).

Während des Ostermarktes in Halbendorf wurde Florian Kotissek, Schüler der Sorbischen Oberschule aus Bautzen, als neues Mitglied in die Domowina Ortsgruppe Halbendorf aufgenommen. Ihm gratulierten dazu die Vorsitzende der Ortsgruppe Arite Krautz und die Moderatorin des Ostermarktes Nadine Pötschke. (v. li.)

Foto: Wolfgang Kotissek

Nowy klub młodych swobodnych myslerjow

„Klub młodych serbskich swobodnych myslerjow“ je so wutoru wječor do jutrow w korčmje wobydlerskeho centruma „Kulturna fabrika“ (Kufa), załoženskeho domu Domowiny we Wojerecach załožił. Mysl je 17-lětny Dariusz Budar zrodził: debatowanski klub, w kotrymž móžeš so bjez hranicow wólne wuměnjec. Smój so na tute mjeno dojednałoj, kotrež so potom tež dalšim wobdžělnikam lubješe. Zo je stejnišćo kluba na historiskim městnje wosredź stareho města Wojerec, je symbioza z přeća młodostnych za wotewrjenym diskusijnym rumom a župana župy „Handrij Zejler“ za wožiwjenjom serbsčiny w zjawnym rumje něhdyšeho serbskeho centruma.

Kulowčan Benjamin Hrbjehor, kiž tuchwilu we Wienje studuje, běše županej připrajił, so takrjec jako regionalny akter na zetkanju wobdžělić. Přez pokiwo na facebooku je so Alexander Pólk přidružił, kiž hnydom swoju zwólniwosć wupraji, jako šofer zajimcow

z Budyšina sobu wzac, wšako so hewak wječor z busom wrócić njemóžeš. Tež Wojerowska mać informaciju w interneće spontanje wužiwaše, ze swojimaj džowkomaj přińić, kotrež stej na zakładnej šuli „Při worjole“ serbsce wuknyłoj, zo byštej sej – poprawom hišće přemłodej za tajki kružk – skrótku kusk žiweje serbsčiny naposkać móhłoj.

Jedyn je ze šulskim towaršom, druhi z přećelku přišo, tak běchmy wšo dohromady scomt serbskimi žurnalistami, kotřiž drje oficjelne přeprašenje dóstali njeběchu, ale wozjewjony termin zjawnje přistupneho zarjadowanja ze zajimom na wědomje wzachu, pjatnaće ludži. Župan swój nadawk jeniće jako zmóžnjec widži, wšako by wón po starobje nan abo džěd być móhł. Młodži (w starobje 17 do 28 lět) su so rozsudžili, klub kaž stajne blido praktikowac, bjez winowatosće přitomnosće a kruteho tematiskeho plana. Tak je přeni raz mjez druhim wo Domowinu/

sejm, rozestajenje w Awstriskej wo 12-hodžinski džělowy džen a retomas dalšich prašenjow što – wot sedmich hač do džesačich. Wopytwarjo kina, kotřiž su sej w přestawce při barje napoje skazali, su so přećelnje džiwali a prašeli, w kotrej řeči so tute wjesele pluskotace koło rozmołwja.

Na kóncu je so młody pomocnik za baru z „Dobry wječor“ rozžohnował, prjedy hač hišće dołho ze zastupjerjom Kufy, Karstenom Heldom, bjesadowachmy, kiž je drje hižo přez filmy a koncerty w serbskej tematicke nazhonity, ale najebać to wjele prašenjow měješe. Towarstwo-nošer měščanskeho domu sej dale a intenziwne zchromadne džěto ze Serbami přeje. Mjeztym su so hižo dalši serbscy zajimcy na pokročowanje kluba přizjewili. Snadž budže jónu pjatnaće ludži za tutym stajnym blidom sedžeć; z polsta pak njeličimy, dokoł to potom njeby hižo stajne blido bylo.

Marcel Brauman, župan

Kulturne towarstwo Ćisk z nowej předsydku

Dnja 8. februara zetkachu so čłonojo Kulturneho towarstwa Ćisk z.t. na wólbnu zhromadźiznu. Hans Groba, wot 2008 předsyda, předstaji jara pozitiwnu bilancu nastupajo wjelorake kulturne aktiwity kaž tež financy. Wróćo zhladaju na dolhe džěło w předsydstwje praješe: „Na mnje přeco zaso začišć čini, kak so čłonojo za tematiske zarjadowanja angažuja, zo bychu we wuskosci dwora wopytowarjam dohlad do nałožkow, kultury a zažneho burskeho žiwjenja Serbow dali.“ Ćiskowski dwór skići jako kulturny centrum čłonom a wosebje skupinje Kreatiwnne wuhotowanje domiznu a městnym džěćom móžnosće za paslenje a za zeznawanje serbskich nałožkow, na příklad při debjenju jutrownych jejkow. Wosebje woblubowane pola hosći su tež wotměnjace wustajerńcy a drjewowa pěk, w kotrejž so k zarjadowanjam Ćiskowski dwórski chléb pječe. Ze založenjom džiwadłoweje skupiny w léće 2014 namaka tež młódša generacija přistup k towarstwu, kiž liči aktualnje 92 čłonow. Prawidłowne wustupy k Ćiskowskim zarjadowanjam za džen žonow a při Open Air na Ćiskowskim dworje su jara woblubowane. K wólbam za nowe předsydstwo staji so sydom kandidatow. Nowa předsydku je Tina Schubert. Hans

Kwětki za nowu předsydku Kulturneho towarstwa Ćisk z.t. Tinu Schubert (naprawo); Blumen für die neugewählte Vorsitzende des Kulturvereins ZeiBig e. V. Tina Schubert

Groba přepoda z tym nawod towarstwa do młódšich rukow a wostanje jako naměstnik w předsydstwje. Funkciju pokładnicy přewozmje Gitta Lindauer. Dalši čłonojo předsydstwa su: Brunhilde Richter (kultura), Antje Lohwasser (kreatiwnne džěło), Katrin Ludwig (zastaranje) a Johann Tesche (zjawnostne džěło). W swojim zakónčacym słowje wupraji Tina Schubert nadžiju, zo so poradzi, dalšich młódšich ludźi za towarstwowe džěło zdobyć a wuzběhny: „Wosebje mje wjeseli, zo budže mje Hans Groba jako naměstnik dale podpěrać.“

Text a foto: Johann Tesche

Zwjazkowe předsydstwo we Wochozach wuradźowało

12. rjadne posedženje Zwjazkowego předsydstwa Domowiny wotmě so dnja 17. meje we Wochozach. Wone schwali namołwu za nominowanje štyrjoch kandidatow za lětuše wólbny do Rady za serbske naležnosće Sakskeje na dobu 2019-2024. Hač do 15.08.2019 móža župy, sobustawske towarstwa a zwjazki Domowiny kaž tež dalše serbske towarstwa a zwjazki w Sakskej swoje namjety (z wupjelnjenym naprašnikom kandidatow) Domowinje posrědkować.

► www.domowina.de/hsb/aktualnosce/
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny je wobzamknyło zestawu džěłoweje skupiny EUROPEADA 2020. Wona wobsteji z 10 wosobow. Čłonojo skupiny su:

- Hornja Łužica: Clemens Škoda, Bjarnat Delenk, Pětr Bejmak, Frank Ričl, Franziska Helnerowa, André Strelow (zastupowacy) a Handrij Rachela (zastupowacy)
- Delnja Łužica: Marcus Końcař, Horst Krawcyk, Frank-Norbert Sieg, Felix Šwjela, Fred Kaiser, Willi Paška (zastupowacy) a Paula Simulic (zastupowaca). Hišće w juniju ma so džěłowa skupina konstituować a trěbne přihoty zahajić.

Serbski folklorny ansambl Slepo woleše swoje předsydstwo

Na hłownej a wólbnej zhromadźiznje Serbskeho folklorneho ansambla Slepo wuprajichu dotalnemu předsydstwu wutrobny džak za jeho spomóžne skutkowanje. / Ein Dankeschön dem bisherigen Vorstand des Sorbischen Folklore-Ensembles Schleife, von links Manuela Mohr, Maria Pötschke, Kathleen Fechner, Stephanie Bierholdt, Elke Jejkal, Wolfgang Kotissek
Foto: M. Kotissek

Na lětušej hłownej zhromadźiznje w aprylu wuzwolichu čłonojo Serbskeho folklorneho ansambla Slepo swoje předsydstwo za přichodnej dvě léće. Do toho pak předstajitej so lětna a kasowa rozprawa. Dotalne předsydstwo so wuswobodzi a jeho čłonom wuprajichu z kwěćelom wutrobny džak. Předsydku ansambla je dale Stephanie Bierholdt a jeje naměstnik je Enrico Krautz. Nowa pokładnica budže Franziska Jurk – wona stupi na městno doholětneje pokładnicy Elke Jejkal. Dalši čłonojo předsydstwa su Manuela Mohr, Kathleen Fechner, Michael Janze a Wolfgang Kotissek. W tutej zestawje su wšitke tři sparty – rejowanska skupina, hudźbnicy a chór – runohódnje w předsydstwje zastupjene. Towarstwo ma tuchwilu 55 čłonow, pola aktiwnych je najmłódši 13 a najstarši 67 lět stary. Wot swojeho založenja w léće 1973 mějachu Slepjanscy 1273 wustupow w tu a wukraju. Jeli ma něchtó lóšt, spěwać, rejować abo na instrumenće hudźić – wšitcy zajimcy su wutrobne witani.

Wolfgang Kotissek

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywoweje zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske mjenjenja njekryja so na kóždy pad z mjenjenjom wudawaćela. Redakciski kónec: 28.05.2019

wudawaćel/Herausgeber: Zarjad Domowiny • Zarěd Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina
Póstowe naměsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

redakcija/Redaktion: Borbora Felberowa
tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mejlka: borbora.felberowa@domowina.de

lektoraj/Lektoren: Erwin Hanuš, Jan Měškank
zhotowjenje/Satz: Lausitz-Grafik, Melanie Kotissek

čišć/Druck: Druckhaus Scholz Wojerocy / Hoyerswerda

Projekt spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze wobzamknjenych hospodarskich planow Němskeho zwjazkoweho sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.

Towarstwo wuda nowej karće

Towarstwo za serbski kulturny turizm (SKT) planuje, lětsa w lěću wudać karće za Hornju a Delnju Łužicu z wosebitoscemi serbskeho sydłenskeho ruma. Na to dorozumichu so člonjo

Předsyda SKT Pětr Brězan předstaji nowy projekt towarstwa, karće za Hornju a Delnju Łužicu z wosebitoscemi serbskeho sydłenskeho ruma. / Der Vorsitzende des SKT Peter Bresan stellte das neue Projekt des Vereins vor, zwei Karten für die Ober- und die Niederlausitz mit Informationen über die Sehenswürdigkeiten der zweisprachigen Lausitz.

na swojej hłownej zhromadźiznje dnja 22. měrca w Domje Zejlerja a Smolerja we Łazu. Karće z cyłkownym nakładom 10.000 eksemplarow stej myslenej za turistow a wšěch, kiž chcedža sej

rjanosće našeje domizny wotkryć. Wonej matej wobsahować kolesowarske ščežki kaž „Serbske impresije“ a nadregionalne čary, pokazki na muzeje a domizniske stwy, cyrkwy, kapałki a kěrchowy, tradicionelne rjemjesło kaž tež naložki a tradicije, kiž so we Łužicy haja. Tež pensije a hosćicelow chcedža tam zapisać. Wažne je, tak podšmórny hosćencarka Marja Macalina z Hrubjelčič, zo smy my Serbja akterjo a zo wostanjemy w našim jednanju awtenticy.

Na kartomaj budu wšě wsy a města dwurěčne pomjenowane, tak předsyda towarstwa SKT Pětr Brězan. Za to požada so towarstwo pola krajow Sakska a Braniborska wo spěchowanske srědki za wudaće kartow. Tute chcedža potom bjezplatnje w hotelach, pensijach, na wikach atd. wupožić.

Dale planuje Zwjazk za serbski kulturny turizm, lětsa w druhim pollěće swoju internetnu stronu ► www.tourismus-sorben.com předželać, zo by była rjeńša, přewidniša a cyłkownje dwurěčna.

Direktnje knihujomne poskitki člonow towarstwa za hosći maja so rozšěrić. Hižo tučasnje je móžno, přez webstronu SKT wjedženja, přednoški, seminary a přenocowanja knihować. Tež tak mjenowany newsletter chcedža wotnětka prawidlownje, štyri króć wob lěto, za člonow a dalšich zajimcow wudać a z nim wo aktiwitach serbskeho kulturneho turizma informować.

Tekst a foće: Andreas Kirschke

Je wažne, zo so serbska rěč dale dawa

Praktikantka w zarjedže Domowiny Felicia Touvenot na jeje džělowym městnje w Budyskim Serbskim domje
Foto: Matej Dźisławk

Wot 1. apryla do 14. junija džěłam ja-ko praktikantka w zarjedže Domowiny w Budyšinje. Ja studuju komunikaciju w Francoskej a z praktikumom zakónču mój přeni studij. W tutym praktikumje je za mnje zajimawe widžeć, kak jara wažna je komunikacija za Serbow a za mjenšiny powšitkownje. Tu ja džěłam sobu při organizaciji folklorneho festiwala a přeložuju tež serbske teksty do francošćiny. Pola wjacorych projektow ja tež kusk pomham, na přikład při projektach za džěći. Do Łužicy sym ja dotal přeco jenož na dowol přišća a zrozumju hakle nětko, kak wažne nadawki Domowina ma. Serbow hromadže zdźerjeć a zo so rěč a tradicije dale dawaja, je cyle wažna wěc.

Ja sym zbožowna, zo tute bohatstwo mam: w Francoskej bydlić a tute cyle wosebite serbske žiwjenje dožiwić. A tole njeby móžno było bjez serbskeje rěče. Druhu rěč zdźerjeć móže napinace być, ale tutu prócu dyrbi sej čłowjek činić, dokelž wona wjele přinjese. Bjez mojeje serbsčiny njebych ze swojej wowku, ze swojim džědom a ze wšěmi druhimi powědać móhla. Ja njebych w Domowinje praktikum sčinić móhla a tute cyle dožiwenja měć. Tohodla je wažne, zo so serbska rěč dale dawa, zo kóždy, kotryž kusk wot njeje ma, sej to waži a tak wjele kaž móžno wužiwa a to tež swojej wokolinje pokaza.

Felicia Touvenot

Lětuša hłowna zhromadźizna Zwjazka za serbski kulturny turizm wotmě so dnja 22. měrca w Domje Zejlerja a Smolerja we Łazu./Die diesjährige Hauptversammlung des Sorbischen Kulturtourismus e. V. fand am 22. März im Zejler-Smoler-Haus Lohsa statt.

Župan Manfred Hermaš: Trjebamy kóždého z was

Župa Jakub Lorenc-Zalěski je dnja 5. junija w Slepom swoju 6. hłownu zhromadźiznu přewjedła. W župje, kiž je z lěta 2013 zapisane towarstwo a z tym samostatnje skutkuje, je zjednocenych 8 zapisanych towarstwow, 8 Domowinskih skupin a 6 dalšich skupin, kiž njejsu zapisane towarstwa. Wot 42 prošonych delegatow so 37 wobdźěli. Jako hosća móžachu Marcela Braumana witać, čłona prezidija zwjazkowego předsydstwa Domowiny a župana župy „Handrij Zejler“ Wojerocy.

Koncepcionelne derje džěłali

Župan Manfred Hermaš poda rozprawy župneho předsydstwa wo džěławosći zašleju lět. Wón mjez druhim praji: „Tójšto wěćow je so nam radžiło, koncepcionelne smy derje džěłali. Wosebje z konceptom wuwica ‚Wosom wsow – jedna wosada‘ smy sej material nadžěłali, kotryž je nam za dalše kročeje za rewitalizowanje a spěchowanje serbskeje rěče, hajenje nałožkow, tradicijow a sposrědkowanje našeje bohateje kultury wjele pućow runa!“. Wón rysowaše prócowanja župy, tež po wozjewjenju noweho rewěroweho koncepta serbskosć zachować a serbske projekty do spěchowanja zapřijeć.

To nastupa na přikład Łužiski centrum europskich mjeńšin. M. Hermaš zwěsći: „Hač do kónca januara 2019 smy sej móhli wěsći być, zo so naše projekty wšitke na lisćinje namjetow wuhloweje komisije jewja, ale mjeztym wěmy, zo su to jenož namjety. Najprjedy dyrbi zwjazkowe knježerstwo wobłukowy plan za to wobzamkněć a trěbne srědky zarjadować. Rozsudźić pak budže Zwjazkowy sejm. Hižo nětko je widžeć, zo chcedža mnozy něšto z toho za sebje měć. Njewěmy potajkim hišće z wěstosću, kotre srědky jako wot hórnistwa a strukturneje změny potrjeheny region dóstanjeme. A widźimy tež, zo móhli so rozsuderjo při podobnych projektach druhdze k tomu pohnuć čuć, za zelenym blidom projekty šmórać Paralelnje k našim procesam wot hłosowanja smy z pomocu Centruma za dialog a změnu wšitkich móžnych podpěraćelow za ŁCEM na džěłarničku do Choćebuzy přeprosyli. Po pozitiwnym wotumje wobydlerkeje zhromadźizny móžemy so nětko z pońej paru do dalšeho džěła podać. Za nas je wjeselace, zo so tu runje wjesnjanosta Reinhard Bork jako spušćomny partner wopokazuje.“

Župa chce wšo za to činić, zo by podpěrała šulskej wjednistwje při jich předewzacach za serbsku rěč a su hordži na wuslědky,

Župa Jakub Lorenc-Zalěski je dnja 5. junija w Slepom swoju 6. hłownu zhromadźiznu přewjedła. / Die Hauptversammlung des Domowina-Regionalverbandes Jakub Lorenc-Zalěski fand am 5. Juni in Schleife statt. Foto: Martina Artl

kotrež su Witaj-pěstowarnja w Rownom, zakładna a wyša šula w Slepom docpěli. „Smy staršiske zastupnistwa sobu zapřijeli. Wšo, štož je móžno było, je naša župa ze swojimi sobudžělaćerjemi, z pjenježnymi přiražkami a z podpěru Rěčneho centruma WITAJ docpěła. Wosebje nas wjeseli, zo su tež kubłarki angažowanje sobuskutkowali.“

Rozprawy poda župan Manfred Hermaš. / Den Bericht des Regionalvorstandes gab der Regionalvorsitzende Manfred Hermaš.

Nadawki a dialog

Strukturna změna je tema, kiž je w župje stajnje prezentna. Delegaća župneje hłowneje zhromadźizny wobzamknjachu nadawki župy hač do 7. hłowneje zhromadźizny w lěće 2021. Z tym přepoda hłowna zhromadźizna koordinowanje naprawow rozšěrjenemu župnemu předsydstwu, zo móhli koncepty spěšnišo wobstejnosćam a žadanjam přiměrić. Wobzamknjenje wobsahuje wobłuk jed-

nanja a premisy, na čo ma župa Jakub Lorenc-Zalěski w procese strukturneje změny we Łužicy džiwać, zo bychu so w tutym procese tež serbske zajimy wobkedźbowali.

Do toho słušeja:

1. Zaručenje sobuskutkowanja župy na planowanju přichoda
2. Sobudžěło na předžěłanju koncepta wuwica za Slepjansku wosadu
3. Jednotliwe naprawy
 - a) CEM Łužiski centrum europskich mjeńšinow
 - b) Kóždazkuli podpěra Němsko-serbskemu šulskemu kompleksej
 - c) Wochožanski park bludženkow a bróžeň Šwjele
4. Sobudžěło w komunalnych gremijach a rjadowanja za naslědnistwo
5. Podpěrne naprawy za podkładženje paketa naprawow „strukturna změna“

Župan zwěsći w swojej rozprawje, zo je dialog wosebje wažny. Zhromadnje wuwity koncept „Wosom wsow – jedna wosada“ je jim za to zakład: „Trjebamy kóždého, zo bychmy přez dojednany konsens naše zaměry spěšnišo spjelnili.“

Džak a připóznace

W swojej rozprawje hódnoćeše wulki angažement wosebje čestnohamtsce skutkowacych, mjed druhim k **8. festiwalej dudakow** w juniju 2018 w Slepom. Nimale 3.000 hosći je na dwěmaj dnjomaj sydom skupin z Němskeje a z wukraja dožiwiło. Na wulkim swjedženskim čahu su so wšitke tute skupiny a wše naše towarstwa, pěstowarnje kaž tež wobě šuli z wosady wobdźělili. „To bě najlepší dopokaz za to, zo je zhromadne džěło towarstwow a

Matthias Jainsch, wjesny předstejičer Rowneho / Matthias Jainsch, Ortschaftsratsvorsitzender von Rohne

institucijow w gmejnje na dobrym niwowje a zo móžemy zhromadnje wulke wuspěchi docpěć. Tež serbska rěč je do wulkeje měry k wuspěchej festiwala přinošowała.“

K tomu słušeja Domowinske skupiny a dalše towarstwa, kotrež rěčnik w swojej rozprawje wuzběhny: Njedźiwajcy wšech diskusijow wo přichodže je **Domowinska skupina Trjebina** jako najwjetša we wosadže intensiwnje dale džěła. Za **Domowinsku skupinu Brězowka** je wuhotowanje kóžde

lěto so wotměwacych wikow serbskich jutrownych jejkow wosebity wjeršk. Dalše wjerški w jeje džěle su camprowanje, wíce girlandy za meju a stajenje meje, chodojtpaljenje ze seklowej reju kaž tež předstajenje naložkow wokoło hód. **Serbski džěcacy a młodžinski ansambl Slepo** zwjesela kóžde lěto zaso wulki publikum ze swojimi serbskimi rejemi a spěwami. Zaměr, serbsku rěč, serbske spěwy a kulturu hajić, woni jara wobšěrnje spjelnjeja. Tež **Spěchowanske towarstwo Njepilic dwór Rowno** je w zašłymaj lětomaj swoje džělo wobstajnje pokročowało a

ce. „SKC je njeparujomny partner, hdyž wo to dže, wopytowarjam serbske naložki a kulturu předstajić a informacije wo nas Serbach sposrědkować.“

je je we wobłuku zarjadowanjow rozšěrilo. Pod hesłom „Kak to jo bylo“ předstaja burske žiwjenje na statoku. Ni-mo camprowanja, pje-rjodreča a debjenja jutrownych jejkow je dwórski swjedžen kóžde lěto wosebity wjeršk. **Serbski kulturny centrum (SKC) Slepo** organizuje prawidlownje ekskursije do serbskich zarjadnišćow abo pućowanja po serbskej kulturnej šćež-

Člon prezidija zwjazkoweho předsydstwa Domowiny Marcel Brauman / Marcel Braumann, Mitglied des Präsidiums des Bundesvorstandes der Domowina

Domowinska skupina Slepo móžeše swoje džělo stabilizować. Přewjeduje zajimawe projekty, zaběra so ze serbskimi stawiznami, poda so k druhim na wopyt. Zwjeselace je tež wabjenje nowych člonow, tak župan. **Serbskemu folklornemu ansambl Slepo** je so poradžiło, nawodnistwo do młódšich rukow dać. Stephanie Bierholdt je nětko předsydky. Wustupy a proby dyrbja so dokładnje planować, dokelž někotři člonjo džěla dla wob tydžen doma njejsu. Manfred Hermaš podšmórny: „Jenož přez wobstajnje džělo a kooperaciju wšitkich towarstwow, skupin a institucijow běchu wuspěchi našeje župy móžne. A budžemy wšo za to činić, zo so tež w přichodže pokročuja ... Mamy wjele předewzaćow a za 2019 do 2021 je dosć za džělo – a kóždeho z was při tym trjebamy.“

